

NORA werkdokument

Sessie 6

*"In 3 klikken naar bouwstenen
voor invulling van de eisen"*

Katern Beveiliging

Bijgewerkt op 24 sept. 2013

Expertgroep NORA katern Beveiliging

Jaap van der Veen

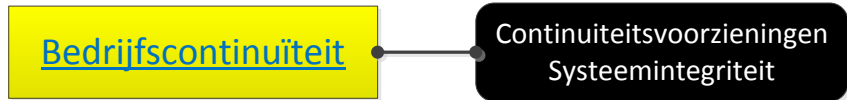
1. Opzet digitaal katern

- **Ambitie:** “vanuit **startpagina** Beveiliging *in drie klikken* naar de bouwstenen voor de invulling van de eisen”
- **Bouwstenen** met verbinding naar beveiligingdoelstellingen.
  - Vanuit eisen en doel-thema's de naar bouwstenen, met normen en de verbinding naar boven: *Beleid* en naar beneden: *Beheersing/Control*
- **Startpagina:** Waarom_Wat_Hoe_Structuur raamwerk
  - Laagdrempelige ingang, hierarchisch zo 'plat' mogelijk

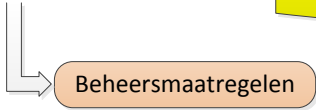
2. Scope van het katern

- Beveiligingsbreed, te beginnen met Informatievoorzieningen

De kracht van het katern zit in het vermogen om de gebruiker te kunnen ondersteunen en aansluiting te vinden op zijn informatiebehoefte door slimme beperking van het detailniveau

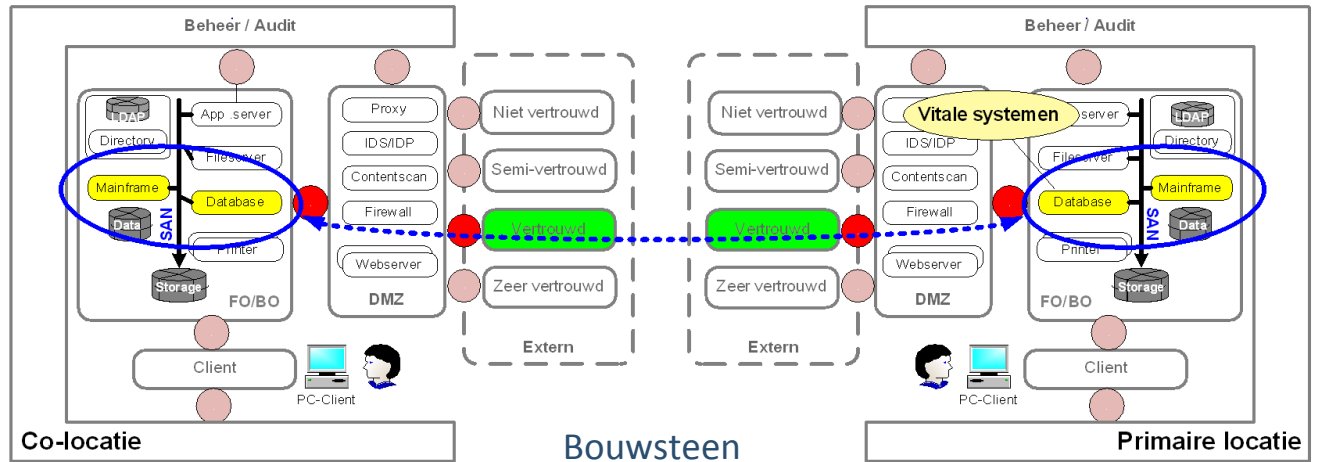
- De IT-voorzieningen voldoen aan het voor de diensten overeengekomen niveau van beschikbaarheid
- In de technische infrastructuur zijn functies werkzaam die de systeemintegriteit ondersteunen

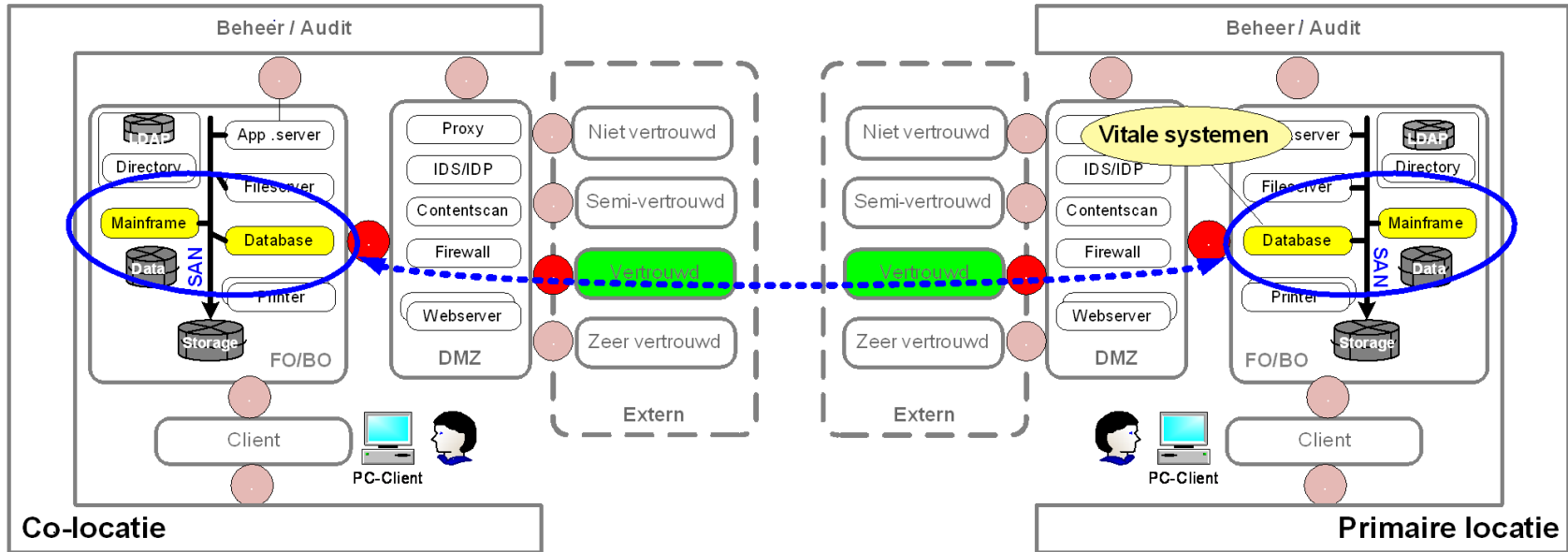

- Vanuit de Plannen Bedrijfscontinuïteit wordt bepaald in hoeverre delen van de technische infrastructuur dubbel worden uitgevoerd om single-points-of-failure te vermijden
- Verwerkingen zijn herstelbaar
- IT-voorzieningen proberen dreigende discontinuïteit van die voorzieningen te voorspellen dan wel te signaleren in een zo vroeg mogelijk stadium dat zij optreden

Referentie normen

BS 7.5.2
BS 7.5.3
HBB 16.2.1

Implementatie richtlijnen

Dubbele uitvoering en spreiding van IT-voorzieningen

- Bij het vermijden van single points-of-failure kunnen de volgende maatregelen worden getroffen:

- dubbele uitvoering van voorzieningen
- zodanige plaatsing dat dubbele voorzieningen niet op één fysieke locatie zijn gesitueerd
- geografische spreiding en op dezelfde technologie baseren
- snelle beschikbaarheid van reserve-voorzieningen
- uitwijkcontracten

In drie muisklikken bij de oplossing

Domein/ View	Waarom (MVS)	Wat (Functie en Processen)	Hoe (gedrag)	Hoe (Vorm)
Algemeen beleid	Strategisch beleid	Contracten	<i>Specials:</i> Cryptografie PKI, Transactie	Enterprise Architectuur
Specifiek beleid	Bedrijfsdoelen (BIV)	Beveiligingsproces		
Uitvoering	Operationeel beleid Systeem functies	Systemfuncties	Objecten (Servers, Netwerk, FW)	Beveiligings- architectuur
	Methoden	Beveiligings functies	(non)Functionals	Locaties
	Standaarden	Taken en Taakvereisten (FS, LP)	Eigenschappen	Faciliteiten en Mechanismen
Specifieke beheersing	Control en Toetsing Services	Management en Beheerprocessen	Historie (Logging & Monitoring)	Modellen
Algemene beheersing			Cyclische Controle op implementatie	Patronen
				Management Control Structuur en Architectuur

1. Katern => normenkader onafhankelijk

- Organisaties kunnen hun eigen kaders blijven gebruiken
- Cross-referentie naar formele kaders ISO/BS/BIR/BIG/NCSC
- NORA is geen nieuw normenkader maar een *toepassingskader* dat overzicht en inzicht geeft in beveiliging en refereert naar geaccepteerde normenkaders

2. Elektronisch navigeren door informatie

- Dataset in Wiki of andere vorm, (APP, web- file of data-based) beschikbaar

3. Bronnen

- Eigen beproefde kaders, Patronen PvIB, BIR-OB, whitepapers NCSC, NBV, industrie etc.